

Förordningsmotiv

Förordning om studiestöd vid spridning av viss smitta

Utfärdad den 3 april 2020

Regeringen föreskriver¹ följande.

Inledande bestämmelser

1 § Denna förordning innehåller bestämmelser om studiestöd i form av studiehjälp, studiemedel och studiestartsstöd vid ledighet som har samband med åtgärder för att förhindra spridningen av det virus som orsakar covid-19.

Förordningen är meddelad med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen.

2 § Bestämmelserna i denna förordning ansluter till

- 2 kap. 10 § studiestödslagen (1999:1395) i fråga om 3 §,
- 3 kap. 24 § studiestödslagen i fråga om 4 och 6 §§,
- 24 § lagen (2017:527) om studiestartsstöd i fråga om 5 §, och
- 4 kap. 23 § studiestödslagen i fråga om 7 §.

Fortsatt studiestöd vid viss ledighet

Studiehjälp

3 § En studerande som studerar med studiehjälp enligt studiestödslagen (1999:1395) i Sverige eller utomlands har rätt att behålla studiehjälpen vid ledighet som har samband med åtgärder för att förhindra spridningen av det virus som orsakar covid-19 och som innebär att den studerande saknar möjlighet att bedriva sina studier på grund av

1. att en läroanstalt inte kan erbjuda utbildning, eller
2. andra omständigheter som den studerande inte kan råda över.

Studiemedel

4 § En studerande som studerar med studiemedel enligt studiestödslagen (1999:1395) i Sverige eller utomlands har rätt att behålla beviljade studiemedel vid ledighet som har samband med åtgärder för att förhindra spridningen av det virus som orsakar covid-19 och som innebär att den studerande saknar möjlighet att bedriva sina studier på grund av

1. att en läroanstalt inte kan erbjuda utbildning, eller
2. andra omständigheter som den studerande inte kan råda över.

En studerande får vid sådan ledighet som avses i första stycket även beviljas merkostnadslån enligt 3 kap. 13–13 c §§ studiestödsförordningen (2000:655).

¹ Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 3 april 2020 (regeringens förordningsmotiv 2020:3).

Studiestartsstöd

5 § En studerande som studerar med studiestartsstöd enligt lagen (2017:527) om studiestartsstöd har rätt att behålla beviljat stöd vid ledighet som har samband med åtgärder för att förhindra spridningen av det virus som orsakar covid-19 och som innebär att den studerande saknar möjlighet att bedriva sina studier på grund av

1. att en läroanstalt inte kan erbjuda utbildning, eller
2. andra omständigheter som den studerande inte kan råda över.

Undantag från krav på läkarintyg

6 § Kravet på läkarintyg enligt 3 kap. 32 b § andra stycket studiestödsförordningen (2000:655) och 13 § förordningen (2017:532) om studiestartsstöd för den som avstår från studier för tillfällig vård av barn ska inte tillämpas om situationen är sådan att ett läkarintyg inte hade krävts för rätt till tillfällig föräldrapenning enligt socialförsäkringsbalken.

Avskrivning av studielån

7 § Studielån för en sådan kalendervecka där den studerande har saknat möjlighet att bedriva sina studier enligt 4 § ska inte betalas tillbaka, om minst 50 procent av studierna inte har kunnat bedrivas.

Rätt att meddela föreskrifter

8 § Centrala studiestödsnämnden får meddela de föreskrifter som behövs för verkställigheten av denna förordning.

-
1. Denna förordning träder i kraft den 7 april 2020.
  2. Förordningen ska dock tillämpas för tid från och med den 1 januari 2020.

På regeringens vägnar

MATILDA ERNKRANS

Eva Lenberg
(Utbildningsdepartementet)

Inledande bestämmelser

1 § Denna förordning innehåller bestämmelser om studiestöd i form av studiehjälp, studiemedel och studiestartsstöd vid ledighet som har samband med åtgärder för att förhindra spridningen av det virus som orsakar covid-19.

Förordningen är meddelad med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen.

I paragrafen finns inledande bestämmelser till förordningen.

I *första stycket* anges det huvudsakliga innehållet i förordningen. Regleringen om studiehjälp och studiemedel finns i studiestödslagen (1999:1395) och studiestödsförordningen (2000:655). Regleringen om studiestartsstöd finns i lagen (2017:527) om studiestartsstöd och förordningen (2017:532) om studiestartsstöd. I de författningarna finns bestämmelser om bl.a. förutsättningarna för att beviljas studiestöd, uppgiftsskyldighet, återkrav och överklagande. Där finns också bestämmelser om vad som gäller för studiestöd vid bl.a. sjukdom och vård av barn. Om en studerande måste avstå från studier på grund av att han eller hon själv har blivit sjuk efter att ha smittats av det virus som orsakar covid-19 eller för att han eller hon måste ta hand om ett barn som har smittats, gäller bestämmelserna i de nämnda författningarna. I denna förordning regleras enbart det som särskilt gäller för sådana studiestöd vid ledighet som har samband med åtgärder för att förhindra spridningen av viruset.

Andra stycket innehåller en upplysning om att förordningen är meddelad med stöd av regeringens restkompetens.

- 2 §** Bestämmelserna i denna förordning ansluter till
- 2 kap. 10 § studiestödslagen (1999:1395) i fråga om 3 §,
  - 3 kap. 24 § studiestödslagen i fråga om 4 och 6 §§,
  - 24 § lagen (2017:527) om studiestartsstöd i fråga om 5 §, och
  - 4 kap. 23 § studiestödslagen i fråga om 7 §.

I paragrafen anges vilka bestämmelser i studiestödslagen (1999:1395) och lagen (2017:527) om studiestartsstöd som denna förordning ansluter till.

I 2 kap. 10 § och 3 kap. 24 § studiestödslagen samt i 24 § lagen om studiestartsstöd finns upplysningsbestämmelser som anger att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen kan meddela föreskrifter om studerandes rätt till studiestöd i form av studiehjälp, studiemedel och studiestartsstöd vid ledighet vid extraordinära händelser i fredstid.

Av de tre studiestöden är det bara studiemedel som består av både bidrag och lån. De övriga stöden består enbart av bidrag. I 4 kap. 23 § studiestödslagen anges att studielån får skrivas av helt eller delvis om lånet har tagits emot enligt bestämmelser som har meddelats i anslutning till 3 kap. 24 § studiestödslagen. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela föreskrifter om sådan avskrivning. I 7 § denna förordning finns bestämmelser om avskrivning av studielån vid ledighet som har samband med åtgärder för att förhindra spridningen av det virus som orsakar covid-19.

Fortsatt studiestöd vid viss ledighet

Studiehjälp

3 § En studerande som studerar med studiehjälp enligt studiestödslagen (1999:1395) i Sverige eller utomlands har rätt att behålla studiehjälpen vid ledighet som har sam-

band med åtgärder för att förhindra spridningen av det virus som orsakar covid-19 och som innebär att den studerande saknar möjlighet att bedriva sina studier på grund av

1. att en läroanstalt inte kan erbjuda utbildning, eller
2. andra omständigheter som den studerande inte kan råda över.

I paragrafen regleras studerandes rätt att behålla studiehjälpen vid sådan ledighet som har samband med åtgärder för att förhindra spridning av det virus som orsakar covid-19.

För att studiehjälp ska kunna lämnas krävs att åtgärderna för att förhindra smittspridningen innebär att den studerande saknar möjlighet att bedriva sina studier, antingen på grund av att en läroanstalt inte kan erbjuda utbildning eller på grund av andra omständigheter som den studerande inte kan råda över. Paragrafen gäller studier i såväl Sverige som utomlands.

Bestämmelsen i *första punkten* kan bli tillämplig om det inte erbjuds någon utbildning alls eller om utbildning ges i mindre omfattning än planerat. I de fall en läroanstalt kan erbjuda t.ex. distansundervisning för de studier som studiehjälp lämnas för i stället för undervisning på plats i en skola blir bestämmelsen däremot inte tillämplig. I sådana fall bedrivs studier och de vanliga allmänna bestämmelserna om studiehjälp gäller.

Bestämmelsen i *andra punkten* omfattar även andra situationer med koppling till det virus som orsakar covid-19 och som innebär att den studerande saknar möjlighet att studera på grund av omständigheter som den studerande inte själv kan råda över. Det skulle t.ex. kunna handla om situationer där den studerande saknar möjlighet att ta sig till skolan eller ta del av sin utbildning på annat sätt på grund av vidtagna smittskyddsåtgärder i samhället. Bestämmelserna gäller oavsett när under studietiden som en sådan ledighet inträffar.

Studiemedel

4 § En studerande som studerar med studiemedel enligt studiestödslagen (1999:1395) i Sverige eller utomlands har rätt att behålla beviljade studiemedel vid ledighet som har samband med åtgärder för att förhindra spridningen av det virus som orsakar covid-19 och som innebär att den studerande saknar möjlighet att bedriva sina studier på grund av

1. att en läroanstalt inte kan erbjuda utbildning, eller
2. andra omständigheter som den studerande inte kan råda över.

En studerande får vid sådan ledighet som avses i första stycket även beviljas merkostnadslån enligt 3 kap. 13–13 c §§ studiestödsförordningen (2000:655).

I paragrafen regleras studerandes rätt till studiemedel vid sådan ledighet som har samband med åtgärder för att förhindra spridning av det virus som orsakar covid-19.

Utöver vad som anges om sådan ledighet i kommentaren till 3 § innebär bestämmelsen i *första stycket* att endast beviljade studiemedel fortsatt kan behållas. Om en studerande t.ex. har fått ett beslut om studiemedel för vårterminen 2020, är det under denna tid som studiemedel kan fortsätta att lämnas med stöd av denna bestämmelse. För att Centrala studiestödsnämnden (CSN) ska kunna fatta beslut om en ny ansökan om studiemedel och betala ut studiemedel enligt det beslutet krävs att de allmänna bestämmelserna om rätt till studiemedel i studiestödslagen (1999:1395) och studiestödsförordningen (2000:655) är uppfyllda. Det kan t.ex. handla om att studiemedel får betalas ut endast om det är styrkt att den studerande bedriver de studier för vilka studiemedel har beviljats (3 kap. 30 § studiestödslagen).

Av *andra stycket* framgår att en studerande även får beviljas merkostnadslån enligt 3 kap. 13–13 c §§ studiestödsförordningen vid sådan ledighet som har samband med åtgärder för att förhindra spridning av viruset. Merkostnadslån kan tex. lämnas för skäliga merkostnader för resor.

5 § En studerande som studerar med studiestartsstöd enligt lagen (2017:527) om studiestartsstöd har rätt att behålla beviljat stöd vid ledighet som har samband med åtgärder för att förhindra spridningen av det virus som orsakar covid-19 och som innebär att den studerande saknar möjlighet att bedriva sina studier på grund av

1. att en läroanstalt inte kan erbjuda utbildning, eller
2. andra omständigheter som den studerande inte kan råda över.

I paragrafen regleras studerandes rätt till studiestartsstöd vid sådan ledighet som har samband med åtgärder för att förhindra spridning av det virus som orsakar covid-19.

När det gäller själva ledigheten, se kommentaren till 3 §. Därutöver innebär bestämmelsen att endast beviljat studiestartsstöd fortsatt kan behållas. Om en studerande t.ex. har fått ett beslut om studiestartsstöd för vårterminen 2020, är det under denna tid som stödet kan fortsätta att lämnas med stöd av denna bestämmelse. För att beviljas ytterligare studiestartsstöd krävs att de allmänna bestämmelserna om rätt till stöd enligt lagen om studiestartsstöd (2017:527) och förordningen (2017:532) om studiestartsstöd är uppfyllda. Studiestartsstöd får t.ex. endast betalas ut om det är styrkt att den studerande bedriver de studier som stöd har beviljats för (29 § lagen om studiestartsstöd).

Undantag från krav på läkarintyg

6 § Kravet på läkarintyg enligt 3 kap. 32 b § andra stycket studiestödsförordningen (2000:655) och 13 § förordningen (2017:532) om studiestartsstöd för den som avstår från studier för tillfällig vård av barn ska inte tillämpas om situationen är sådan att ett läkarintyg inte hade krävts för rätt till tillfällig föräldrapenning enligt socialförsäkringsbalken.

I paragrafen anges när det krav på läkarintyg vid tillfällig vård av barn som anges i 3 kap. 32 b § studiestödsförordningen (2000:655) och 13 § förordningen (2017:532) om studiestartsstöd inte ska tillämpas. Bestämmelsen gäller studerande som studerar med studiemedel respektive studiestartsstöd.

Den som har studiestöd har möjlighet att behålla sitt studiestöd under ledighet vid tillfällig vård av barn. Enligt 2 kap. 21 § studiestödsförordningen får CSN meddela närmare föreskrifter om studerandes rätt till studiehjälp vid ledighet för tillfällig vård av barn. Bestämmelserna i denna paragraf innebär att kravet på läkarintyg för studerande med studiemedel och studiestartsstöd inte ska tillämpas om situationen är sådan att ett läkarintyg inte hade krävts för rätt till tillfällig föräldrapenning enligt socialförsäkringsbalken. Genom den nya paragrafen behöver CSN därmed anpassa kravet på läkarintyg för rätt till studiemedel och studiestartsstöd utifrån de krav på läkarintyg som kan gälla för rätt till tillfällig föräldrapenning enligt socialförsäkringsbalken.

Avskrivning av studielån

7 § Studielån för en sådan kalendervecka där den studerande har saknat möjlighet att bedriva sina studier enligt 4 § ska inte betalas tillbaka, om minst 50 procent av studierna inte har kunnat bedrivas.

I paragrafen finns bestämmelser om avskrivning av studielån.

Av paragrafen framgår att studielån som en studerande har tagit emot för varje sådan kalendervecka där den studerande saknat möjlighet att bedriva sina studier enligt 4 §, dvs. vid ledighet som har samband med åtgärder för att förhindra spridningen av det virus som orsakar covid-19, ska skrivas av.

För att avskrivning ska kunna ske krävs dock att den studerande för en sådan vecka saknat möjlighet att bedriva minst 50 procent av sina studier.

Fm 2020:3

Rätt att meddela föreskrifter

8 § Centrala studiestödsnämnden får meddela de föreskrifter som behövs för verkställigheten av denna förordning.

I paragrafen ges CSN ett bemyndigande att meddela verkställighetsföreskrifter till förordningen.

Ikraftträdandebestämmelser

1. Denna förordning träder i kraft den 7 april 2020.
2. Förordningen ska dock tillämpas för tid från och med den 1 januari 2020.

Bestämmelserna innebär att förordningen ska träda i kraft den 7 april 2020 men att den ska tillämpas retroaktivt för tid från och med den 1 januari 2020.